

Kabinet Zaštitnika	020/241-642
Savjetnici	020/225-395
Centrala	020/225-395
Fax:	020/241-642
E-mail:	ombudsman@t-com.me
	www.ombudsman.co.me

Broj: 01-608/26

Podgorica, 10. septembar 2026. godine

MP/MP

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore, na osnovu čl. 20 i člana 41 Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Sl.list CG", br.42/11, 32/14 i 3/26), sproveo je ispitni postupak po pritužbi XX i utvrdio činjenično stanje na način koji slijedi.

I UVOD

1. Podnosilac pritužbe obratio se Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore ukazujući na, kako navodi, dugotrajno i neefikasno postupanje Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija u postupku priznavanja njegove inostrane obrazovne isprave, stečene na Victoria International University u Mostaru.

II ČINJENICE

2. Činjenice i okolnosti od značaja za razmatranje predmetne pritužbe utvrđene su na osnovu navoda podnosioca pritužbe i dokumentacije koju je dostavio, budući da Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija, ni nakon upućenog zahtjeva, niti nakon naknadne urgencije, nije dostavilo izjašnjenje niti dokumentaciju u vezi odnosnog predmeta.

3. Podnosilac pritužbe je dana 22. oktobra 2024. godine podnio Ministarstvu prosvjete, nauke i inovacija zahtjev za priznavanje inostrane obrazovne isprave, stečene na Victoria International University u Mostaru.

4. Nakon podnošenja zahtjeva podnosilac se ponovo obraćao Ministarstvu, između ostalog, radi dobijanja informacije o statusu svog predmeta.

5. Postupak po zahtjevu podnosioca, prema raspoloživim podacima, ni nakon gotovo dvije godine nije okončan donošenjem odluke.

6. Zaštitnik je dana 8. juna 2026. godine zatražio od Ministarstva izjašnjenje i podatke o postupanju u konkretnom predmetu.

7. Kako Ministarstvo nije odgovorilo, Zaštitnik je dana 20. jula 2026. godine uputio urgenciju za dostavljanje traženog izjašnjenja.

8. Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija se ni nakon urgencije nije izjasnilo Zaštitniku, niti je dostavilo podatke o statusu predmeta i razlozima zbog kojih postupak nije okončan.

III RELEVANTNO DOMAĆE I MEĐUNARODNO PRAVO

Ustav Crne Gore („Sl. list CG“, br.1/07 i 38/13)

Član 6

Crna Gora jemči prava i slobode. Prava i slobode su nepovredivi. Svako je obavezan da poštuje prava i slobode drugih.

Član 20

Svako ima pravo na pravni lijek protiv odluke kojom se odlučuje o njegovom pravu ili na zakonom zasnovanom interesu.

Zakon o priznavanju inostranih obrazovnih isprava i izjednačavanju kvalifikacija ("Službeni list Crne Gore", br. 057/11 od 30.11.2011, 042/16 od 11.07.2016, 056/18 od 03.08.2018, 060/25 od 17.06.2025)

Član 6

Priznavanje isprave, odnosno izjednačavanje kvalifikacije vrši se radi nastavka obrazovanja ili zapošljavanja u Crnoj Gori.

Član 11

Priznavanje isprave o stečenom osnovnom, srednjem (opštem ili stručnom), višem stručnom i visokom obrazovanju radi zapošljavanja vrši organ državne uprave nadležan za poslove prosvjete (u daljem tekstu: Ministarstvo) preko Nacionalnog informacionog centra (u daljem tekstu: ENIC centar), kao posebne organizacione jedinice Ministarstva.

Član 13 stav 1 i 2 tačka 1

ENIC centar obavlja poslove koji se odnose na priznavanje stečenog osnovnog, srednjeg (opšteg ili stručnog), višeg stručnog i visokog obrazovanja, u skladu sa ovim zakonom.

U vršenju poslova iz stava 1 ovog člana, ENIC centar:

- 1) sprovodi postupak priznavanja isprave;

Član 16

Postupak priznavanja isprave pokreće se na zahtjev imaoca isprave, odnosno roditelja, staratelja, usvojioca ili hranitelja ili lica koje on ovlasti.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se u pisanom ili elektronskom obliku, sa potrebnom dokumentacijom.

Bliži način podnošenja zahtjeva, potrebnu dokumentaciju, kao i način preuzimanja rješenja propisuje Ministarstvo.

Član 20

U postupku priznavanja isprave donosi se rješenje.

Zakon o upravnom postupku ("Službeni list Crne Gore", br. 56/14, 20/15, 40/16, 37/17)

Član 59

Podneskom u upravnom postupku smatra se zahtjev, predlog, prijava, molba, žalba, predstavka, prigovor i drugi podnesak kojima se stranka obraća javnopravnom organu u vezi sa određenom upravnom stvari.

Zakon o državnoj upravi ("Službeni list CG", br. 078/18, 70/21, 52/22)

Član 7

U vršenju poslova iz okvira svoje nadležnosti organi državne uprave dužni su da omoguće brzo i jednostavno ostvarivanje prava i na zakonu zasnovanih interesa fizičkih i pravnih lica.

Zakon o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore („Službeni list CG“, br.42/11 i 32/14)

Član 41

(1) Nakon završetka ispitivanja povrede ljudskih prava i sloboda Zaštitnik daje mišljenje o tome da li je, na koji način i u kojoj mjeri došlo do povrede ljudskih prava i sloboda.

Član 42

(1) Starješina, odnosno lice koje rukovodi organom na čiji se rad preporuka odnosi obavezan je da, u ostavljenom roku, dostavi izvještaj o preduzetim radnjama za izvršenje preporuke.

Pravila o radu Zaštitnika ("Službeni list CG", br.53/2014)

Član 35 stav 4

Ukoliko ni nakon ponovnog zahjeva aprotivna strana ne dostavi traženo izjašnjenje, Zaštitnik može na osnovu podataka sa kojima raspolaže zauzeti stav i mišljenje i o tome obavijestiti podnosioca/teljku pritužbe.

Lisabonska deklaracija

KONVENCIJA O PRIZNAVANJU KVALIFIKACIJA IZ OBLASTI VISOKOG OBRAZOVANJA U REGIONU EVROPE Lisabon, 11. IV 1997.

Član III-2

Svaka od zemalja potpisnica obezbijediće da procedure i kriterijumi koji se koriste pri ocenjivanju i priznavanju kvalifikacija budu transparentni, koherentni i pouzdani.

Član III-3

Odluke o priznavanju treba donositi na osnovu odgovarajućih informacija o kvalifikacijama čije se priznavanje traži.

2. Na prvom mjestu, odgovornost za pribavljanje adekvatnih informacija snosi kandidat koji treba da obezbijedi takve pravovaljane informacije.

3. Nezavisno od odgovornosti kandidata, institucije koje su izdale pomenute kvalifikacije imaju dužnost da, postupajući po zahtjevu kandidata i u razumnom roku, pruže relevantne informacije nosiocu kvalifikacija, instituciji ili nadležnim ustanovama zemlje u kojoj se priznavanje traži.

Član III-5

Nezavisno od odgovornosti kandidata, institucije koje su izdale pomenute kvalifikacije imaju dužnost da, postupajući po zahtjevu kandidata i u razumnom roku, pruže relevantne informacije nosiocu kvalifikacija, instituciji ili nadležnim ustanovama zemlje u kojoj se priznavanje traži.

IV OCJENA ZAŠTITNIKA

9. Podnosilac pritužbe prigovara dugotrajnom i neefikasnom postupanju Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija u postupku priznavanja njegove inostrane obrazovne isprave, stečene na Victoria International University u Mostaru.

10. Zaštitnik najprije ukazuje da priznavanje inostrane obrazovne isprave ima neposredan značaj za ostvarivanje prava i interesa podnosioca. Priznavanje obrazovne isprave predstavlja preduslov za ostvarivanje određenih profesionalnih mogućnosti, zbog čega se u ovakvim predmetima od nadležnog organa zahtijeva blagovremeno i efikasno postupanje i donošenje odluke u zakonom propisanom roku.

11. Zaštitnik ne zanemaruje činjenicu da postupci priznavanja inostranih obrazovnih isprava mogu biti složeni i da mogu zahtijevati provjeru podataka koji se odnose na visokoškolsku ustanovu koja je izdala obrazovnu ispravu, njen status i akreditaciju, kao i pribavljanje podataka od nadležnih organa druge države. Međutim, potreba za sprovođenjem takvih provjera ne oslobađa nadležni organ obaveze da postupak vodi aktivno i efikasno.

12. Dugotrajnost upravnog postupka sama po sebi ne znači nužno da je došlo do povrede prava na odlučivanje u razumnom roku, već se opravdanost njegovog trajanja mora cijeniti imajući u vidu sve okolnosti konkretnog slučaja, a naročito složenost predmeta, postupanje podnosioca, postupanje nadležnog organa, značaj predmeta za podnosioca, kao i druge relevantne okolnosti.

13. U konkretnom slučaju, međutim, od podnošenja zahtjeva 22. oktobra 2024. godine do dana sačinjavanja ovog mišljenja proteklo je gotovo dvije godine, a postupak još uvijek nije okončan. Zaštitnik ne raspolaže podacima koji bi ukazivali na postojanje objektivnih i opravdanih razloga koji bi, u cjelini posmatrano, mogli opravdati ovako dugo trajanje postupka.

14. Pri tome, posebno se ima u vidu da Ministarstvo nije dostavilo ni izjašnjenje Zaštitniku, iako je od njega to zatraženo 8. juna 2026. godine, niti je odgovoreno na urgenciju od 20. jula 2026. godine. Na taj način Ministarstvo nije samo propustilo da Zaštitniku pruži podatke neophodne za ispitivanje navoda iz pritužbe, već je izostala i mogućnost da se utvrdi koje su konkretne radnje preduzimane u predmetu i iz kojih razloga postupak još uvijek nije okončan.

15. Zaštitnik posebno ukazuje da činjenica da se određeni podaci ili informacije pribavljaju od organa druge države ne može sama po sebi predstavljati opravdanje za neograničeno trajanje postupka. Nadležni organ je dužan da prati tok postupka, blagovremeno preduzima potrebne radnje, pribavlja podatke od kojih zavisi odlučivanje i, u slučaju postojanja prepreka, preduzima mjere radi njihovog otklanjanja.

16. U tom smislu, eventualne administrativne ili institucionalne teškoće u pribavljanju podataka ne mogu ići na teret stranke, koja ne može biti dovedena u situaciju da neograničeno čeka na odluku zbog okolnosti koje se nalaze izvan njene kontrole. Od nadležnog organa se zahtijeva da organizuje svoj rad na način koji omogućava blagovremeno i efikasno postupanje po zahtjevima građana i da preduzme sve mjere iz svoje nadležnosti radi okončanja postupka.

17. Zaštitnik posebno cijeni značaj predmeta za podnosioca. Prema njegovim navodima, neokončanje postupka neposredno utiče na mogućnost ostvarivanja njegovih profesionalnih interesa, uključujući mogućnost pristupanja stručnim ispitima, obavljanja pripravničkog staža i zaposlenja. Stoga se posljedice dugotrajnog trajanja postupka ne mogu posmatrati samo kao pitanje administrativnog kašnjenja, već i kroz njihov konkretan uticaj na ostvarivanje prava i legitimnih interesa podnosioca.

18. Zaštitnik, naravno, ne prejudicira ishod postupka niti dovodi u pitanje ovlaštenje Ministarstva da izvrši sve provjere koje su zakonom predviđene i potrebne za donošenje pravilne i zakonite odluke. Međutim, obaveza organa da utvrdi sve relevantne činjenice ne može predstavljati osnov za pasivnost ili odlaganje odlučivanja bez jasnog i provjerljivog obrazloženja razloga koji takvo trajanje postupka čine nužnim i opravdanim.

19. Imajući u vidu sve navedeno, Zaštitnik nalazi da je u konkretnom slučaju došlo do neopravdano dugog trajanja postupka po zahtjevu podnosioca za priznavanje inostrane obrazovne isprave, kao i do nedovoljne efikasnosti i ažurnosti Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija u postupanju po njegovom zahtjevu.

20. Dodatno, izostanak izjašnjenja Ministarstva na zahtjev Zaštitnika od 8. juna 2026. godine i urgenciju od 20. jula 2026. godine predstavlja propust u saradnji sa Institucijom Zaštitnika, naročito imajući u vidu da su traženi podaci bili neophodni radi ispitivanja navoda o mogućoj povredi prava podnosioca. Zaštitnik takvo postupanje ocjenjuje kao primjer loše uprave u dijelu ostvarivanja obaveze saradnje sa Institucijom Zaštitnika, čime je onemogućeno potpuno i efikasno ispitivanje navoda podnosioca pritužbe.

Slijedom navedenog Zaštitnik daje

P R E P O R U K U

Ministarstvu prosvjete, nauke i inovacija

- da, bez daljeg odlaganja, preduzme sve radnje iz svoje nadležnosti neophodne za okončanje postupka po zahtjevu podnosioca od 22. oktobra 2024. godine i donošenje odluke na osnovu potpuno i pravilno utvrđenog činjeničnog stanja, u skladu sa zakonom.

- da blagovremeno postupi po zahtjevima Zaštitnika, dostavlja potpune, precizne i konkretne odgovore, potkrijepljene odgovarajućom dokumentacijom kao potvrdom pruženih informacija, jer se drugačije postupanje tretira kao povreda zakonskih odredbi o obaveznoj saradnji sa Zaštitnikom.

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija dužno je da, u roku od 15 dana od dana prijema ovog mišljenja, Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore dostavi izvještaj o radnjama i mjerama koje su preduzete radi izvršenja preporuke.

**ZAMJENICA ZAŠTITNIKA
LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE**
Tatjana Radović Todorović

Dostavljeno:

- Podnosiocu pritužbe
- Ministarstvu prosvjete, nauke i inovacija
- a/a.